

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 29ης Απριλίου 2015*

«Προδικαστική παραπομπή — Δημόσια υγεία — Οδηγία 2004/33/ΕΚ — Τεχνικές απαιτήσεις για το αίμα και τα συστατικά του αίματος — Αιμοδοσία — Κριτήρια επιλεξιμότητας των δοτών — Κριτήρια οριστικού ή προσωρινού αποκλεισμού — Πρόσωπα η σεξουαλική συμπεριφορά των οποίων συνεπάγεται υψηλό κίνδυνο μεταδόσεως λοιμωδών νοσημάτων που μπορούν να μεταδοθούν μέσω του αίματος — Άνδρας που είχε σεξουαλικές επαφές με άνδρα — Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Άρθρα 21, παράγραφος 1, και 52, παράγραφος 1 — Γενετήσιος προσανατολισμός — Δυσμενής διάκριση — Δικαιολογητικός λόγος — Αναλογικότητα»

Στην υπόθεση C-528/13,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το tribunal administratif de Strasbourg (Γαλλία) με απόφαση της 1ης Οκτωβρίου 2013, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 8 Οκτωβρίου 2013, στο πλαίσιο της δίκης

Geoffrey Léger

κατά

Ministre des Affaires sociales, de la Santé et des Droits des femmes,

Établissement français du sang,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους L. Bay Larsen, πρόεδρο τμήματος, K. Jürimäe, J. Malenovský, M. Safjan (εισηγητή) και A. Prechal, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Mengozzi

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον D. Colas και την F. Gloaguen,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τις C. Gheorghiu και M. Owsiany-Hornung,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 17ης Ιουλίου 2014,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του σημείου 2.1 του παραρτήματος III της οδηγίας 2004/33/ΕΚ της Επιτροπής, της 22ας Μαρτίου 2004, για την εφαρμογή της οδηγίας 2002/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά ορισμένες τεχνικές απαιτήσεις για το αίμα και τα συστατικά του αίματος (ΕΕ L 91, σ. 25).
- 2 Η υπό κρίση αίτηση υποβλήθηκε στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς μεταξύ, αφενός, του G. Léger και, αφετέρου, της *Ministre des Affaires sociales, de la Santé et des Droits des femmes* (Υπουργού Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας και Δικαιωμάτων των Γυναικών) καθώς και του *Établissement français du sang* (γαλλικού κέντρου αιμοδοσίας) με αντικείμενο την άρνηση του τρίτου να δεχθεί την αιμοδοσία του G. Léger, λόγω του ότι αυτός είχε σεξουαλικές επαφές με άνδρα.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Η οδηγία 2002/98/ΕΚ

- 3 Η οδηγία 2002/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 2003, για τη θέσπιση προτύπων ποιότητας και ασφάλειας για τη συλλογή, τον έλεγχο, την επεξεργασία, την αποθήκευση και τη διανομή ανθρωπίνου αίματος και συστατικών του αίματος και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/83/ΕΚ (ΕΕ L 33, σ. 30), βασίσθηκε στο άρθρο 152, παράγραφος 4, στοιχείο α', ΕΚ.
- 4 Κατά τις αιτιολογικές σκέψεις 1, 2, 24 και 29 της οδηγίας 2002/98:
 - «(1) Η έκταση στην οποία το ανθρώπινο αίμα χρησιμοποιείται για θεραπευτικούς σκοπούς απαιτεί να διασφαλίζεται η ποιότητα και η ασφάλεια του πλήρους αίματος και των συστατικών αίματος, προκειμένου να προλαμβάνεται ιδίως η μετάδοση νόσων.
 - (2) Η διαθεσιμότητα του αίματος και των συστατικών αίματος που χρησιμοποιούνται για θεραπευτικούς σκοπούς εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τους πολίτες της Κοινότητας που είναι διατεθειμένοι να γίνουν δότες. Για να διασφαλισθεί η δημόσια υγεία και να προληφθεί η μετάδοση λοιμωδών νοσημάτων, είναι αναγκαίο να λαμβάνονται όλα τα μέτρα προφύλαξης κατά τη συλλογή, την επεξεργασία, τη διανομή και τη χρήση τους, με την κατάλληλη χρήση της επιστημονικής προόδου για την ανίχνευση και την αδρανοποίηση και εξάλειψη των παθογόνων παραγόντων που μεταδίδονται με τη μετάγγιση.

[...]

- (24) Το αίμα και τα συστατικά αίματος που χρησιμοποιούνται για θεραπευτικούς σκοπούς ή για τη χρήση σε ιατροτεχνολογικά βοηθήματα θα πρέπει να λαμβάνονται από άτομα η κατάσταση της υγείας των οποίων είναι τέτοια που δεν θα υποστεί επιδείνωση λόγω της αιμοδοσίας και παράλληλα θα ελαχιστοποιείται κάθε κίνδυνος μετάδοσης λοιμωδών νοσημάτων. Κάθε αιμοδοσία θα πρέπει να ελέγχεται σύμφωνα με κανόνες που εξασφαλίζουν ότι έχουν ληφθεί όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της υγείας των ατόμων που είναι αποδέκτες αίματος και συστατικών αίματος.

[...]

(29) Οι δοκιμές θα πρέπει να εκτελούνται σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες επιστημονικές και τεχνικές διαδικασίες που αντικατοπτρίζουν τις καλύτερες σύγχρονες πρακτικές όπως προσδιορίζονται, αναθεωρούνται τακτικά και επικαιροποιούνται στο πλαίσιο πρόσφορης διαδικασίας διαβούλευσης εμπειρογνομόνων. Η εν λόγω διαδικασία επανεξέτασης θα πρέπει επιπλέον να λαμβάνει δεόντως υπόψη την επιστημονική πρόοδο όσον αφορά την ανίχνευση, απενεργοποίηση και εξουδετέρωση παθογόνων παραγόντων που μπορούν να μεταδοθούν διά της μεταγγίσεως.»

5 Το άρθρο 1 της εν λόγω οδηγίας ορίζει τα εξής:

«Η παρούσα οδηγία θεσπίζει πρότυπα ποιότητας και ασφάλειας για το ανθρώπινο αίμα και τα συστατικά αίματος, προκειμένου να εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας.»

6 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, της ίδιας οδηγίας προβλέπει τα εξής:

«Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στη συλλογή και τον έλεγχο του ανθρώπινου αίματος και συστατικών αίματος, όποια κι αν είναι η προτιθέμενη χρήση τους, καθώς και στην επεξεργασία, την αποθήκευση και τη διανομή τους όταν αυτά προορίζονται για μετάγγιση.»

7 Το άρθρο 18 της οδηγίας 2002/98, το οποίο τιτλοφορείται «Επιλεξιμότητα δοτών», έχει ως εξής:

«1. Τα κέντρα αίματος εξασφαλίζουν ότι υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης για όλους τους δότες αίματος και συστατικών αίματος και ότι πληρούνται τα κριτήρια για αιμοδοσία που προβλέπονται στο άρθρο 29, στοιχείο δ'.

2. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του δότη και των διαδικασιών ελέγχου τεκμηριώνονται και κάθε σημαντικό μη φυσιολογικό εύρημα κοινοποιείται στο δότη.»

8 Το άρθρο 19 της εν λόγω οδηγίας, τιτλοφορούμενο «Εξέταση των δοτών», ορίζει τα εξής:

«Μια εξέταση του δότη, περιλαμβάνουσα ερωτηματολόγιο, πραγματοποιείται πριν από κάθε αιμοδοσία ή δωρεά συστατικών αίματος. Ένας ειδικευμένος επαγγελματίας στον τομέα της υγείας είναι επιφορτισμένος, ιδίως, για την παροχή στους δότες και τη συλλογή από αυτούς των πληροφοριών που είναι απαραίτητες προκειμένου να αξιολογηθεί η επιλεξιμότητά τους να καταστούν δότες και κρίνει αναλόγως εάν αυτοί είναι επιλέξιμοι.»

9 Το άρθρο 20 της ίδιας οδηγίας, που φέρει τον τίτλο «Εθελοντική και μη αμειβόμενη αιμοδοσία», προβλέπει στην παράγραφο του 1 τα ακόλουθα:

«Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να ενθαρρύνουν τις εθελοντικές και μη αμειβόμενες αιμοδοσίες, με στόχο να εξασφαλίζουν ότι το αίμα και τα συστατικά αίματος συλλέγονται κατά το δυνατόν από τέτοιες αιμοδοσίες.»

10 Το άρθρο 21 της οδηγίας 2002/98, με τίτλο «Έλεγχος των αιμοδοσιών», ορίζει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι κάθε δωρεά αίματος και συστατικών αίματος ελέγχεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις που απαριθμούνται στο παράρτημα IV.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι το αίμα και τα συστατικά αίματος που εισάγονται στην Κοινότητα ελέγχονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις που απαριθμούνται στο παράρτημα IV.»

11 Το άρθρο 29, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο δ', της ίδιας οδηγίας ορίζει τα εξής:

«Οι ακόλουθες τεχνικές απαιτήσεις και η προσαρμογή τους στην τεχνική και επιστημονική πρόοδο καθορίζονται με τη διαδικασία του άρθρου 28, παράγραφος 2:

[...]

δ) απαιτήσεις σχετικά με την καταλληλότητα των αιμοδοτών και των δοτών πλάσματος καθώς και τον έλεγχο που εφαρμόζεται στις δωρεές αίματος, συμπεριλαμβανομένων:

- των πάγιων κριτηρίων αποκλεισμού και των ενδεχόμενων σχετικών εξαιρέσεων,
- των κριτηρίων προσωρινού αποκλεισμού».

12 Κατά το παράρτημα IV της ίδιας οδηγίας, με τίτλο «Βασικές απαιτήσεις ελέγχου για τις αιμοδοσίες πλήρους αίματος και πλάσματος»:

«Οι ακόλουθοι έλεγχοι πρέπει να διενεργούνται για αιμοδοσία πλήρους αίματος και αφαιρέσεως, συμπεριλαμβανομένων των προκαταβολικών αυτοαιμοδοσιών:

[...]

— έλεγχος των ακόλουθων λοιμώξεων στους δότες:

- ηπατίτιδα Β (HBs-Ag),
- ηπατίτιδα C (Anti-HCV),
- HIV 1/2 (Anti-HIV 1/2).

Για συγκεκριμένα συστατικά ή δότες ή επιδημιολογικές καταστάσεις, είναι δυνατόν να απαιτούνται επιπλέον έλεγχοι.»

Η οδηγία 2004/33

13 Το άρθρο 3 της οδηγίας 2004/33, με τίτλο «Πληροφορίες από τους δότες», ορίζει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, ύστερα από συμφωνία για τη δωρεά αίματος ή συστατικών του αίματος, οι δότες παρέχουν στο κέντρο αιμοδοσίας τις πληροφορίες που ορίζονται στο μέρος Β του παραρτήματος II.»

14 Το άρθρο 4 της οδηγίας αυτής, που τιτλοφορείται «Καταλληλότητα των δοτών», προβλέπει τα εξής:

«Τα κέντρα αιμοδοσίας εξασφαλίζουν ότι οι δότες ολικού αίματος και συστατικών του αίματος πληρούν τα κριτήρια καταλληλότητας που ορίζονται στο παράρτημα III.»

15 Το παράρτημα I, σημεία 2 και 4, της εν λόγω οδηγίας περιλαμβάνει τους εξής ορισμούς:

«2. “Αλλογενής αιμοδοσία”: το αίμα και τα συστατικά του αίματος που συλλέγονται από ένα άτομο και προορίζονται για μετάγγιση σε άλλο άτομο, για χρήση σε ιατρικές συσκευές ή ως αρχική ή πρώτη ύλη για την παρασκευή φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων.

[...]

4. “Ολικό αίμα”: μία δωρεά αίματος από έναν δότη.»

- 16 Το παράρτημα II της ίδιας οδηγίας, στο μέρος B, με τίτλο «Πληροφορίες που πρέπει να ζητούνται από τους δότες από το κέντρο αιμοδοσίας σε κάθε αιμοδοσία», ορίζει, στο σημείο του 2, ότι οι δότες πρέπει να παρέχουν τις ακόλουθες πληροφορίες:

«Κατάσταση της υγείας και ιατρικό ιστορικό, με τη βοήθεια ερωτηματολογίου και προσωπικής συνέντευξης από ειδικευμένο υγειονομικό προσωπικό, που περιέχει όλους τους χρήσιμους παράγοντες για την ταυτοποίηση και τον αποκλεισμό προσώπων των οποίων η προσφορά αίματος θα μπορούσε να ενέχει κίνδυνο για την υγεία τους ή κίνδυνο μετάδοσης ασθενειών σε άλλους.»

- 17 Το παράρτημα III της οδηγίας 2004/33, με τίτλο «Κριτήρια καταλληλότητας των δοτών ολικού αίματος και συστατικών αίματος», ορίζει, στο σημείο του 2, τα κριτήρια αποκλεισμού των δοτών ολικού αίματος και συστατικών του αίματος.

- 18 Το σημείο 2.1 του εν λόγω παραρτήματος επιγράφεται «Κριτήρια οριστικού αποκλεισμού για δότες μονάδων αλλογενούς αίματος». Τα εν λόγω κριτήρια αφορούν, κατ’ ουσίαν, τέσσερις κατηγορίες προσώπων: τα πρόσωπα που πάσχουν από συγκεκριμένες ασθένειες, μεταξύ των οποίων από «HIV ½», ή εμφανίζουν ορισμένα παθολογικά συμπτώματα· τα πρόσωπα που έχουν κάνει ενδοφλέβια ή ενδομυϊκή χρήση ναρκωτικών· οι λήπτες ξενομοσχεύματος καθώς και τα «πρόσωπα των οποίων η σεξουαλική συμπεριφορά συνεπάγεται υψηλό κίνδυνο μετάδοσης λοιμωδών νοσημάτων που μπορούν να μεταδοθούν μέσω του αίματος».

- 19 Το σημείο 2.2 του εν λόγω παραρτήματος, με τίτλο «Κριτήρια προσωρινού αποκλεισμού για δότες μονάδων αλλογενούς αίματος», περιλαμβάνει το σημείο 2.2.2 σχετικά με την έκθεση σε κίνδυνο προσβολής διά της μεταγίσεως.

- 20 Στο σημείο 2.2.2, στο κεφάλαιο του πίνακα που αφορά τα «[π]ρόσωπα των οποίων η [σεξουαλική] συμπεριφορά ή η δραστηριότητα συνεπάγεται κίνδυνο μετάδοσης λοιμωδών νοσημάτων που μπορούν να μεταδοθούν μέσω του αίματος» αντιστοιχεί ο ακόλουθος αποκλεισμός: «αποκλεισμός αφού σταματήσει η συμπεριφορά αυτή για περίοδο της οποίας η διάρκεια εξαρτάται από την εν λόγω ασθένεια και από την ύπαρξη κατάλληλων δοκιμασιών».

Το γαλλικό δίκαιο

- 21 Η ministre de la Santé et des Sports [Υπουργός Υγείας και Αθλητισμού] εξέδωσε, στις 12 Ιανουαρίου 2009, υπουργική απόφαση με την οποία καθορίστηκαν τα κριτήρια επιλογής των αιμοδοτών (*JORF* της 18ης Ιανουαρίου 2009, σ. 1067, στο εξής: απόφαση της 12ης Ιανουαρίου 2009), η οποία παραπέμπει, στις αιτιολογικές της σκέψεις, στην οδηγία 2004/33.

- 22 Το άρθρο 1, V, της εν λόγω αποφάσεως προβλέπει στην παράγραφο του 1, η οποία αφορά τα κλινικά χαρακτηριστικά του δότη, τα εξής:

«Κατά τη συνέντευξη που προηγείται της αιμοδοσίας, στο αρμόδιο για την επιλογή των δοτών πρόσωπο απόκειται να αξιολογήσει, βάσει ερωτήσεων συμπληρωματικών του ερωτηματολογίου που συμπληρώνεται πριν την αιμοδοσία, κατά πόσον είναι δυνατή μια αιμοδοσία με γνώμονα την ενδεχόμενη ύπαρξη αντενδείξεων, της διάρκειας, του ιστορικού και της εξελίξεώς τους.

[...]

Ο υποψήφιος αποκλείεται από την αιμοδοσία σε περίπτωση που στο πρόσωπό του συντρέχει μία από τις αντενδείξεις που αναφέρονται σε έναν από τους πίνακες του παραρτήματος II της παρούσας υπουργικής αποφάσεως. [...]

[...]»

- 23 Το παράρτημα II της εν λόγω υπουργικής απόφασης περιλαμβάνει πίνακες σχετικούς με τις αντενδείξεις, εκ των οποίων ο πίνακας Β απαριθμεί τις αντενδείξεις σε περίπτωση κινδύνου για τον αποδέκτη. Το τμήμα του πίνακα Β, που αφορά τον κίνδυνο ο οποίος συνδέεται με τη σεξουαλική μετάδοση ιογενούς λοιμώξεως, προβλέπει ότι, όσον αφορά τον κίνδυνο εκθέσεως του υποψηφίου δότη σε σεξουαλικά μεταδιδόμενο μολυσματικό παράγοντα, υπάρχει οριστική αντένδειξη για την αιμοδοσία σε περίπτωση «άνδρα που είχε σεξουαλικές επαφές με άνδρα».

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 24 Ο G. Léger παρουσιάστηκε στο Etablissement français du sang στο Metz (Γαλλία) προκειμένου να δώσει αίμα.
- 25 Στην από 29 Απριλίου 2009 απόφαση ο αρμόδιος για την αιμοληψία ιατρός αρνήθηκε την αιμοδοσία του G. Léger λόγω του ότι αυτός είχε σεξουαλικές επαφές με άνδρα.
- 26 Ο ιατρός βασίστηκε στην από 12 Ιανουαρίου 2009 υπουργική απόφαση, το παράρτημα II και συγκεκριμένα ο πίνακας Β της οποίας προβλέπει, όσον αφορά τον κίνδυνο εκθέσεως του υποψηφίου αιμοδότη σε σεξουαλικά μεταδιδόμενο μολυσματικό παράγοντα, οριστική αντένδειξη για την αιμοδοσία ανδρών που είχαν σεξουαλικές επαφές με άνδρα.
- 27 Ο G. Léger άσκησε προσφυγή κατά της εν λόγω απόφασης ενώπιον του tribunal administratif de Strasbourg (διοικητικού δικαστηρίου του Στρασβούργου), υποστηρίζοντας, μεταξύ άλλων, ότι το παράρτημα II της απόφασης της 12ης Ιανουαρίου 2009 είναι αντίθετο προς τις διατάξεις της οδηγίας 2004/33.
- 28 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι το ζήτημα αν η ύπαρξη οριστικής αντενδείξεως για την αιμοδοσία στην περίπτωση ανδρών που είχαν σεξουαλικές επαφές με άνδρα συνάδει με το παράρτημα III της εν λόγω οδηγίας παρουσιάζει σημαντικό βαθμό δυσκολίας και ότι είναι καθοριστικής σημασίας για την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης.
- 29 Υπό τις συνθήκες αυτές, το tribunal administratif de Strasbourg αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Υπό το πρίσμα του παραρτήματος III της οδηγίας 2004/33, συνιστά αυτό καθεαυτό το γεγονός ότι άνδρας είχε σεξουαλικές σχέσεις με άνδρα σεξουαλική συμπεριφορά συνεπαγόμενη κίνδυνο μεταδόσεως σοβαρών λοιμωδών νοσημάτων που μπορούν να μεταδοθούν μέσω του αίματος και δικαιολογούσα τον οριστικό αποκλεισμό από την αιμοδοσία ατόμων με την ως άνω σεξουαλική συμπεριφορά, ή συνιστά απλώς και μόνο, και αναλόγως των συγκεκριμένων περιστάσεων της εκάστοτε περιπτώσεως, σεξουαλική συμπεριφορά συνεπαγόμενη κίνδυνο μεταδόσεως σοβαρών λοιμωδών νοσημάτων που μπορούν να μεταδοθούν μέσω του αίματος και δικαιολογούσα τον προσωρινό αποκλεισμό από την αιμοδοσία για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα μετά την παύση της ενέχουσας κινδύνους συμπεριφοράς;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 30 Με το ερώτημά του το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινισθεί, κατ' ουσίαν, αν το σημείο 2.1 του παραρτήματος III της οδηγίας 2004/33 έχει την έννοια ότι το προβλεπόμενο από τη διάταξη αυτή κριτήριο οριστικού αποκλεισμού από την αιμοδοσία το οποίο σχετίζεται με σεξουαλική συμπεριφορά

συνεπαγόμενη κίνδυνο μεταδόσεως σοβαρών λοιμωδών νοσημάτων που μπορούν να μεταδοθούν μέσω του αίματος αντιτίθεται στην πρόβλεψη από κράτος μέλος οριστικής αντενδείξεως για την αιμοδοσία στην περίπτωση ανδρών που είχαν σεξουαλικές επαφές με άνδρες.

- 31 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι, όπως υποστηρίζει η Γαλλική Κυβέρνηση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, υφίστανται αποκλίσεις μεταξύ των διαφόρων γλωσσικών αποδόσεων των σημείων 2.1 και 2.2.2 του παραρτήματος III της εν λόγω οδηγίας όσον αφορά το προβλεπόμενο από τις εν λόγω διατάξεις επίπεδο κινδύνου.
- 32 Ειδικότερα, κατά το γαλλικό κείμενο των εν λόγω διατάξεων, ο προβλεπόμενος στο σημείο 2.1 οριστικός αποκλεισμός από την αιμοδοσία και ο προβλεπόμενος στο σημείο 2.2.2 προσωρινός αποκλεισμός τυγχάνουν εφαρμογής αμφοτεροί σε πρόσωπα η σεξουαλική συμπεριφορά των οποίων συνεπάγεται «κίνδυνο» μεταδόσεως σοβαρών λοιμωδών νοσημάτων που μπορούν να μεταδοθούν μέσω του αίματος. Κατά συνέπεια, κατά τη συγκεκριμένη γλωσσική απόδοση, το επίπεδο κινδύνου που δικαιολογεί τον οριστικό αποκλεισμό του αιμοδότη είναι ακριβώς το ίδιο με το απαιτούμενο για τον προσωρινό αποκλεισμό.
- 33 Αντιθέτως, σε ορισμένες γλωσσικές αποδόσεις των ίδιων διατάξεων, μολονότι ο προσωρινός αποκλεισμός προϋποθέτει την ύπαρξη «κινδύνου», για τον οριστικό αποκλεισμό απαιτείται «υψηλός κίνδυνος». Τούτο ισχύει, μεταξύ άλλων, στην περίπτωση του δανικού («stor risiko»), εσθονικού («kõrgendatud ohtu»), αγγλικού («high risk»), ιταλικού («alto rischio»), ολλανδικού («groot risico»), πολωνικού («wysokie ryzyko») ή πορτογαλικού («grande risco») κειμένου του σημείου 2.1 του παραρτήματος III της οδηγίας 2004/33.
- 34 Αλλά ακόμη και σε άλλες γλωσσικές αποδόσεις, αμφοτερά τα σημεία 2.1 και 2.2.2 του εν λόγω παραρτήματος απαιτούν «υψηλό κίνδυνο», όπως συμβαίνει στην περίπτωση του ισπανικού («alto riesgo») και του γερμανικού («hohes Risiko») κειμένου.
- 35 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η διατύπωση που χρησιμοποιείται σε μία από τις γλωσσικές αποδόσεις διατάξεως του δικαίου της Ένωσης δεν μπορεί να αποτελεί τη μοναδική βάση για την ερμηνεία της διατάξεως αυτής ούτε μπορεί να της αναγνωρισθεί, προς τον σκοπό αυτό, υπεροχή έναντι των λοιπών γλωσσικών αποδόσεων. Πράγματι, οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης πρέπει να ερμηνεύονται και να εφαρμόζονται κατά τρόπο ομοιόμορφο λαμβανομένων υπόψη των αποδόσεών τους σε όλες τις γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε περίπτωση αποκλίσεως μεταξύ των διαφόρων γλωσσικών αποδόσεων μιας πράξεως του δικαίου της Ένωσης, η επίμαχη διάταξη θα πρέπει να ερμηνευθεί με γνώμονα την όλη οικονομία και τον σκοπό της ρυθμίσεως της οποίας αυτή αποτελεί στοιχείο (αποφάσεις *Cricket St Thomas*, C-372/88, EU:C:1990:140, σκέψεις 18 και 19· *Kurcums Metal*, C-558/11, EU:C:2012:721, σκέψη 48, καθώς και *Ivansson κ.λπ.*, C-307/13, EU:C:2014:2058, σκέψη 40).
- 36 Όσον αφορά την όλη οικονομία των σημείων 2.1 και 2.2.2 του παραρτήματος III της οδηγίας 2004/33, επισημαίνεται ότι το εν λόγω παράρτημα διακρίνει μεταξύ του οριστικού αποκλεισμού και του προσωρινού αποκλεισμού από την αιμοδοσία, ως προς τους οποίους είναι εύλογο να είναι διαφορετικά τα εφαρμοστέα κριτήρια. Ως εκ τούτου, ο οριστικός αποκλεισμός, ο οποίος είναι αυστηρότερος, προϋποθέτει την ύπαρξη υψηλότερου κινδύνου σε σχέση με αυτόν της προσωρινής απαγορεύσεως.
- 37 Εξάλλου, κατά την αιτιολογική σκέψη 24 της οδηγίας 2002/98, το αίμα και τα συστατικά αίματος που χρησιμοποιούνται για θεραπευτικούς σκοπούς ή για τη χρήση σε ιατροτεχνολογικά βοηθήματα πρέπει να λαμβάνονται από άτομα η κατάσταση της υγείας των οποίων είναι τέτοια που δεν θα υποστεί επιδείνωση λόγω της αιμοδοσίας και παράλληλα θα ελαχιστοποιείται κάθε κίνδυνος μετάδοσης λοιμωδών νοσημάτων που μπορούν να μεταδοθούν μέσω του αίματος. Κατά συνέπεια, όσον αφορά τον σκοπό της οδηγίας 2004/33, ο οριστικός αποκλεισμός πρέπει να εφαρμόζεται όταν ο κίνδυνος μεταδόσεως είναι υψηλότερος.

- 38 Επομένως, η όλη οικονομία και ο σκοπός της εν λόγω οδηγίας συνηγορούν υπέρ της αποδοχής ερμηνείας κατά την οποία ο προβλεπόμενος στο σημείο 2.1 του παραρτήματος III της εν λόγω οδηγίας οριστικός αποκλεισμός από την αιμοδοσία αφορά πρόσωπα η σεξουαλική συμπεριφορά των οποίων συνεπάγεται «υψηλό κίνδυνο» μεταδόσεως σοβαρών λοιμωδών νοσημάτων που μπορούν να μεταδοθούν μέσω του αίματος, ενώ ο προσωρινός αποκλεισμός από την αιμοδοσία συναρτάται προς λιγότερο υψηλό κίνδυνο.
- 39 Όσον αφορά τον οριστικό αποκλεισμό, επιβάλλεται η επισήμανση ότι η φράση «πρόσωπα η σεξουαλική συμπεριφορά των οποίων συνεπάγεται κίνδυνο» μεταδόσεως λοιμωδών νοσημάτων του σημείου 2.1 του παραρτήματος III της οδηγίας 2004/33 δεν καθορίζει κατά τρόπο επακριβή τα πρόσωπα ή τις κατηγορίες προσώπων που καλύπτονται από την εξαίρεση, γεγονός που καταλείπει μεγάλο περιθώριο διακριτικής ευχέρειας στα κράτη μέλη κατά την εφαρμογή της εν λόγω διατάξεως.
- 40 Επομένως, πρέπει να εξετασθεί σε ποιο βαθμό η οριστική αντένδειξη που προβλέπει το γαλλικό δίκαιο σε περίπτωση «άνδρα που είχε σεξουαλικές επαφές με άνδρα» αντιστοιχεί στον όρο να υπάρχει ο «υψηλός κίνδυνος» τον οποίο απαιτεί το σημείο 2.1 του παραρτήματος III της οδηγίας 2004/33, με παράλληλο σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων που αναγνωρίζει η έννομη τάξη της Ένωσης.
- 41 Ειδικότερα, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, οι επιταγές που απορρέουν από την προστασία των εν λόγω θεμελιωδών δικαιωμάτων δεσμεύουν τα κράτη μέλη όταν αυτά εφαρμόζουν κανονιστικές ρυθμίσεις της Ένωσης και, συνεπώς, τα κράτη μέλη οφείλουν, κατά το μέτρο του δυνατού, να εφαρμόζουν τις ρυθμίσεις αυτές κατά τρόπο που να ανταποκρίνεται στις εν λόγω επιταγές (βλ., επ' αυτού, απόφαση Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, C-540/03, EU:C:2006:429, σκέψη 105 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη πρέπει μεταξύ άλλων να μεριμνούν ώστε να μην ερμηνεύουν τις διατάξεις του παράγωγου δικαίου κατά τρόπο αντίθετο προς τα εν λόγω θεμελιώδη δικαιώματα (βλ. αποφάσεις *Ordre des barreaux francophones et germanophone* κ.λπ., C-305/05, EU:C:2007:383, σκέψη 28, καθώς και *O* κ.λπ., C-356/11 και C-357/11, EU:C:2012:776, σκέψη 78).
- 42 Πρώτον, όσον αφορά την εκτίμηση της υπάρξεως υψηλού κινδύνου μεταδόσεως σοβαρών λοιμωδών νοσημάτων που μπορούν να μεταδοθούν μέσω του αίματος, πρέπει να ληφθεί υπόψη η επιδημιολογική κατάσταση στη Γαλλία, η οποία παρουσιάζει ιδιαιτερότητες κατά τα προβαλλόμενα από τη Γαλλική Κυβέρνηση και την Επιτροπή, οι οποίες παραπέμπουν στα δεδομένα που παρέσχε σχετικώς το *Institut de veille sanitaire français*. Από τα δεδομένα αυτά προκύπτει ότι το σύνολο σχεδόν των μεταδόσεων του ιού HIV κατά το διάστημα από το 2003 έως το 2008 οφείλεται σε σεξουαλικές επαφές και ότι οι άνδρες που είχαν σεξουαλικές επαφές με άνδρες αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο ποσοστό του πληττόμενου πληθυσμού, το οποίο αντιστοιχεί στο 48 % των νέων μεταδόσεων. Κατά το ίδιο διάστημα, μολονότι η συνολική επίπτωση της προσβολής από τον ιό HIV μειώθηκε, ιδίως όσον αφορά τις ετεροφυλοφιλικές σεξουαλικές σχέσεις, δεν μειώθηκε στην περίπτωση των ανδρών που είχαν σεξουαλικές επαφές με άνδρες. Επιπλέον, αυτοί αντιπροσωπεύουν, πάντοτε κατά το ίδιο διάστημα, την πλέον πληττόμενη από τη μετάδοση του ιού HIV πληθυσμιακή ομάδα, με δείκτη επιπτώσεως 1 % ανά έτος, το οποίο είναι 200 φορές ανώτερο σε σχέση με τον γαλλικό ετεροφυλόφιλο πληθυσμό.
- 43 Η Επιτροπή παραπέμπει επίσης σε έκθεση συνταχθείσα από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου των Ασθενειών, το οποίο ιδρύθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 851/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004 (ΕΕ L 142, σ. 1). Σύμφωνα με έκθεσή του, επιγραφόμενη «Men who have sex with men (MSM), Monitoring implementation of the Dublin Declaration on Partnership to Fight HIV/AIDS in Europe and Central Asia: 2012 progress», η οποία δημοσιεύθηκε τον Οκτώβριο του 2013, μεταξύ των εξεταζόμενων κρατών, η Γαλλία είναι η χώρα με τον υψηλότερο επιπολασμό του ιού HIV στην πληθυσμιακή ομάδα των ανδρών που είχαν σεξουαλικές επαφές με άνδρα.

- 44 Στο αιτούν δικαστήριο απόκειται να εξακριβώσει αν, υπό το πρίσμα των τρεχουσών ιατρικών, επιστημονικών και επιδημιολογικών γνώσεων, τα δεδομένα που παρατέθηκαν στη σκέψη 42 της παρούσας απόφασης είναι αξιόπιστα και, σε περίπτωση που τούτο ισχύει, αν εξακολουθούν να ισχύουν.
- 45 Δεύτερον, στην περίπτωση που το εν λόγω δικαστήριο καταλήξει στο συμπέρασμα, λαμβανομένων ιδίως υπόψη των προαναφερθέντων δεδομένων, ότι οι εθνικές αρχές ευλόγως έκριναν ότι υφίσταται στη Γαλλία υψηλός κίνδυνος μεταδόσεως σοβαρών λοιμωδών νοσημάτων που μπορούν να μεταδοθούν μέσω του αίματος, κατά την έννοια του σημείου 2.1 του παραρτήματος III της οδηγίας 2004/33, στην περίπτωση ανδρών που είχαν σεξουαλικές επαφές με άνδρα, πρέπει να εξετασθεί αν και υπό ποιες συνθήκες οριστική αντένδειξη για την αιμοδοσία όπως η επίμαχη είναι σύμφωνη με τα ανθρώπινα δικαιώματα που αναγνωρίζει η έννομη τάξη της Ένωσης.
- 46 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι το πεδίο εφαρμογής του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), όσον αφορά τη δράση των κρατών μελών, ορίζεται στο άρθρο του 51, παράγραφος 1, το οποίο προβλέπει ότι οι διατάξεις του Χάρτη απευθύνονται στα κράτη μέλη «μόνον όταν εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης».
- 47 Εν προκειμένω, η απόφαση της 12ης Ιανουαρίου 2009, η οποία, στις αιτιολογικές σκέψεις της, παραπέμπει ρητώς στην οδηγία 2004/33, αποτελεί εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης.
- 48 Κατά συνέπεια, μεταξύ των διατάξεων του Χάρτη, η εν λόγω απόφαση πρέπει να είναι σύμφωνη με το άρθρο του 21, παράγραφος 1, κατά το οποίο απαγορεύεται κάθε διάκριση ιδίως λόγω γενετήσιο προσανατολισμού. Το εν λόγω άρθρο 21, παράγραφος 1, αποτελεί ιδιαίτερη έκφραση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, η οποία συνιστά γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης, την οποία καθιερώνει το άρθρο 20 του Χάρτη (βλ., επ' αυτού, αποφάσεις *Römer*, C-147/08, EU:C:2011:286, σκέψη 59, και *Glatzel*, C-356/12, EU:C:2014:350, σκέψη 43).
- 49 Συναφώς, ορίζοντας ως κριτήριο της οριστικής αντένδειξεως για την αιμοδοσία το γεγονός απλώς και μόνο ότι «άνδρας είχε σεξουαλικές επαφές με άνδρα», ο πίνακας Β του παραρτήματος II της αποφάσεως της 12ης Ιανουαρίου 2009 συναρτά τον αποκλεισμό από αιμοδοσία προς τον γενετήσιο προσανατολισμό των ανδρών αιμοδοτών οι οποίοι, εκ του γεγονότος ότι είχαν την αντίστοιχη προς τον εν λόγω προσανατολισμό σεξουαλική συμπεριφορά, υφίστανται λιγότερο ευμενή μεταχείριση σε σχέση με τους ετεροφυλόφιλους άνδρες.
- 50 Υπό τις συνθήκες αυτές, η απόφαση της 12ης Ιανουαρίου 2009 ενδέχεται να συνεπάγεται διακριτική μεταχείριση σε βάρος των ομοφυλοφίλων λόγω του γενετήσιου προσανατολισμού τους, κατά το άρθρο 21, παράγραφος 1, του Χάρτη.
- 51 Επομένως, πρέπει να εξετασθεί αν η οριστική αντένδειξη για την αιμοδοσία την οποία προβλέπει η απόφαση της 12ης Ιανουαρίου 2009 σε περίπτωση άνδρα που είχε σεξουαλικές επαφές με άνδρα πληροί, παρά ταύτα, τις προϋποθέσεις που επιβάλλει το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, προκειμένου να είναι δικαιολογημένη.
- 52 Συμφώνως προς την εν λόγω διάταξη, κάθε περιορισμός στην άσκηση των δικαιωμάτων και ελευθεριών που αναγνωρίζονται στον παρόντα Χάρτη πρέπει να προβλέπεται από τον νόμο και να σέβεται το βασικό περιεχόμενο των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών. Επιπλέον, κατά την ίδια διάταξη, τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, περιορισμοί επιτρέπεται να επιβάλλονται μόνον εφόσον είναι αναγκαίοι και ανταποκρίνονται πραγματικά σε σκοπούς γενικού ενδιαφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση ή στην ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών τρίτων.

- 53 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι η οριστική αντένδειξη για την αιμοδοσία σε περίπτωση άνδρα που είχε σεξουαλικές επαφές με άνδρα, η οποία συνιστά περιορισμό της ασκήσεως των δικαιωμάτων και ελευθεριών που αναγνωρίζονται στον Χάρτη, πρέπει να θεωρηθεί ότι προβλέπεται από τον νόμο, κατά την έννοια του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, δεδομένου ότι προβλέπεται από την απόφαση της 12ης Ιανουαρίου 2009.
- 54 Επιπροσθέτως, ο εν λόγω περιορισμός σέβεται το ουσιώδες περιεχόμενο της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων. Ειδικότερα, ο εν λόγω περιορισμός δεν θέτει εν αμφιβόλω αυτή καθεαυτήν την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων, καθόσον αφορά αποκλειστικώς το περιορισμένης εμβέλειας ζήτημα του αποκλεισμού από την αιμοδοσία για την προστασία της υγείας των αποδεκτών.
- 55 Εντούτοις, πρέπει ακόμη να εξακριβωθεί αν ο συγκεκριμένος περιορισμός ανταποκρίνεται σε σκοπό γενικού συμφέροντος, κατά την έννοια του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, και, σε καταφατική περίπτωση, αν είναι σύμφωνος με την αρχή της αναλογικότητας κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως.
- 56 Συναφώς, είναι σκόπιμο να υπομνησθεί ότι η οδηγία 2004/33 συνιστά εφαρμογή της οδηγίας 2002/98. Σύμφωνα με τη νομική της βάση, ήτοι το άρθρο 152, παράγραφος 4, στοιχείο α', ΕΚ, η εν λόγω οδηγία αποβλέπει στην προστασία της δημόσιας υγείας.
- 57 Εν προκειμένω, ο οριστικός αποκλεισμός από την αιμοδοσία αποβλέπει στην ελαχιστοποίηση του κινδύνου μεταδόσεως λοιμώδους ασθένειας στους αποδέκτες. Επομένως, ο εν λόγω αποκλεισμός συμβάλλει στην επίτευξη του γενικού σκοπού της διασφάλισης υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας του ανθρώπου, ο οποίος συνιστά σκοπό αναγνωρισμένο από την Ένωση στο άρθρο 152 ΕΚ, ιδίως από τις παραγράφους του 4, στοιχείο α', και 5, καθώς και στο άρθρο 35, δεύτερη περίοδος, του Χάρτη, που απαιτούν να διασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή του συνόλου των πολιτικών και δράσεων της Ένωσης.
- 58 Όσον αφορά την αρχή της αναλογικότητας, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι τα προβλεπόμενα από την εθνική νομοθεσία μέτρα δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα προσηκόντα και αναγκαία όρια για την επίτευξη των σκοπών που θεμιτώς επιδιώκονται με τη σχετική νομοθεσία, εξυπακουμένου ότι, όταν υφίσταται δυνατότητα επιλογής μεταξύ περισσοτέρων κατάλληλων μέτρων, πρέπει να επιλέγεται το λιγότερο καταναγκαστικό και ότι τα μειονεκτήματα που προκαλούνται δεν πρέπει να είναι υπέρμετρα σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς (βλ. αποφάσεις ERG κ.λπ., C-379/08 και C-380/08, EU:C:2010:127, σκέψη 86· Urbán, C-210/10, EU:C:2012:64, σκέψη 24, καθώς και Texdata Software, C-418/11, EU:C:2013:588, σκέψη 52).
- 59 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, η εν λόγω αρχή δεν παραβιάζεται μόνο αν δεν μπορεί να διασφαλισθεί υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας των αποδεκτών μέσω αποτελεσματικών τεχνικών διαγνώσεως του ιού HIV και λιγότερο καταναγκαστικών σε σχέση με την οριστική απαγόρευση αιμοδοσίας για το σύνολο της πληθυσμιακής ομάδας που αποτελείται από άνδρες οι οποίοι είχαν σεξουαλικές επαφές με άνδρες.
- 60 Ειδικότερα, αφενός, δεν μπορεί να αποκλεισθεί ότι, ακόμη και σε περίπτωση σεξουαλικής συμπεριφοράς που συνεπάγεται υψηλό κίνδυνο μεταδόσεως λοιμωδών νοσημάτων δυνάμενων να μεταδοθούν μέσω του αίματος, κατά την έννοια του σημείου 2.1 του παραρτήματος III της οδηγίας 2004/33, η οποία αφορά τον κίνδυνο μεταδόσεως τέτοιου είδους ασθενειών μεταξύ των ερχόμενων σε σεξουαλική επαφή, υπάρχουν αποτελεσματικές τεχνικές για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας των αποδεκτών.
- 61 Συναφώς, όπως προκύπτει ιδίως από το άρθρο 21 της οδηγίας 2002/98, προκειμένου να διασφαλισθεί η ποιότητα και η ασφάλεια του αίματος και των συστατικών του, κάθε αιμοδοσία πρέπει να ελέγχεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις που απαριθμούνται στο παράρτημα IV της ως άνω οδηγίας, οι δε

απαιτήσεις αυτές αναπροσαρμόζονται αναλόγως της επιστημονικής και τεχνικής προόδου (απόφαση *Humanplasma*, C-421/09, EU:C:2010:760, σκέψη 42). Κατά το ως άνω παράρτημα IV, πρέπει να διενεργούνται έλεγχοι HIV 1/2 ιδίως στους δότες.

- 62 Εντούτοις, η Γαλλική Κυβέρνηση και η Επιτροπή επισημαίνουν ότι, στο παρόν στάδιο εξελίξεως της επιστήμης, υφίσταται μια «περίοδος παραθύρου» μετά την ιογενή λοίμωξη, κατά τη διάρκεια της οποίας οι βιοδείκτες διαγνώσεως που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του ελέγχου της αιμοδοσίας παραμένουν αρνητικοί παρά τη λοίμωξη του δότη. Επομένως, υφίσταται το ενδεχόμενο μη διαγνώσεως πρόσφατων λοιμώξεων στο πλαίσιο των σχετικών ελέγχων και, ως εκ τούτου, μεταδόσεως του ιού HIV στον αποδέκτη.
- 63 Στο αιτούν δικαστήριο απόκειται να εξακριβώσει αν, σε μια τέτοια περίπτωση και στο πλαίσιο εξακριβώσεως του κατά πόσον τηρείται η αρχή της αναλογικότητας, υπάρχουν αποτελεσματικές τεχνικές διαγνώσεως του ιού HIV προκειμένου να αποφευχθεί η μετάδοση του εν λόγω ιού στους λήπτες, εξυπακουόμενου ότι οι εν λόγω δοκιμές πρέπει να εκτελούνται σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες επιστημονικές και τεχνικές διαδικασίες, κατά την αιτιολογική σκέψη 29 της οδηγίας 2002/98.
- 64 Συγκεκριμένα, στο αιτούν δικαστήριο απόκειται να ελέγξει αν η πρόοδος της επιστήμης ή της υγειονομικής τεχνικής, λαμβανομένου υπόψη, μεταξύ άλλων, του κόστους ενδεχόμενης συστηματικής θέσεως υπό καραντίνα των αιμοδοσιών που προέρχονται από άνδρες που είχαν σεξουαλικές επαφές με άνδρες ή το κόστος συστηματικών ελέγχων για τη διάγνωση του ιού HIV σε όλες τις αιμοδοσίες καθιστούν δυνατή τη διασφάλιση υψηλότερου επιπέδου προστασίας της υγείας των ληπτών, χωρίς η σχετική επιβάρυνση να είναι δυσανάλογη σε σχέση με τους προαναφερθέντες σκοπούς προστασίας της υγείας.
- 65 Αφετέρου, ακόμη και αν υποθεθεί ότι, στο παρόν στάδιο εξελίξεως της επιστήμης, δεν υπάρχει τεχνική πληρούσα τις προϋποθέσεις των σκέψεων 63 και 64 της παρούσας αποφάσεως, τυχόν οριστική αντένδειξη για την αιμοδοσία όσον αφορά το σύνολο της πληθυσμιακής ομάδας που αποτελείται από άνδρες που είχαν σεξουαλικές επαφές με άνδρες είναι ανάλογη προς τον επιδιωκόμενο σκοπό μόνο αν δεν υφίστανται μέθοδοι λιγότερο καταναγκαστικές για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας των ληπτών.
- 66 Συναφώς, στο αιτούν δικαστήριο απόκειται να εξακριβώσει αν ο επακριβής εντοπισμός συμπεριφορών που συνεπάγονται κίνδυνο για την υγεία των ληπτών είναι δυνατός μέσω του ερωτηματολογίου και της προσωπικής συνεντεύξεως από ειδικευμένο υγειονομικό προσωπικό, την οποία προβλέπει το παράρτημα II, μέρος Β, σημείο 2, της οδηγίας 2004/33, προκειμένου να επιβληθεί αντένδειξη λιγότερο καταναγκαστική σε σχέση με τη οριστική αντένδειξη όσον αφορά το σύνολο της πληθυσμιακής ομάδας που αποτελείται από άνδρες οι οποίοι είχαν σεξουαλικές επαφές με άνδρα.
- 67 Υπό την έννοια αυτή, και όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 61 των προτάσεών του, το αιτούν δικαστήριο πρέπει, μεταξύ άλλων, να εξακριβώσει αν πιο στοχευμένες ερωτήσεις όσον αφορά το χρονικό διάστημα που παρήλθε από την τελευταία σεξουαλική επαφή σε σχέση με τη διάρκεια της «περιόδου παραθύρου», τον σταθερό ή μη χαρακτήρα της σχέσεως του ενδιαφερομένου ή την προφύλαξη κατά τις σεξουαλικές επαφές επιτρέπουν την εκτίμηση του επιπέδου του κινδύνου που παρουσιάζει ατομικώς ο εκάστοτε δότης λόγω της σεξουαλικής του συμπεριφοράς.
- 68 Υπό αυτές τις συνθήκες, συνάγεται το συμπέρασμα ότι, σε περίπτωση που αποτελεσματικές τεχνικές διαγνώσεως σοβαρών νοσημάτων που μπορούν να μεταδοθούν μέσω του αίματος ή, ελλείψει τέτοιων τεχνικών, μέθοδοι λιγότερο καταναγκαστικές σε σχέση με την οριστική απαγόρευση αιμοδοσίας όσον αφορά το σύνολο της πληθυσμιακής ομάδας που αποτελείται από άνδρες που είχαν σεξουαλικές επαφές με άνδρες επιτρέπουν τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας των ληπτών, τέτοιου είδους οριστική αντένδειξη δεν είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας, κατά την έννοια του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη.

69 Βάσει των προεκτεθέντων, στο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το σημείο 2.1 του παραρτήματος III της οδηγίας 2004/33 έχει την έννοια ότι το προβλεπόμενο από τη διάταξη αυτή κριτήριο οριστικού αποκλεισμού από την αιμοδοσία το οποίο συναρτάται προς τη σεξουαλική συμπεριφορά του δότη καλύπτει την περίπτωση κατά την οποία, λαμβανομένης υπόψη της καταστάσεως που επικρατεί σε ένα κράτος μέλος, αυτό προβλέπει οριστική αντένδειξη για αιμοδοσία όσον αφορά άνδρες που είχαν σεξουαλικές επαφές με άνδρες, καθόσον αποδεικνύεται ότι, βάσει των τρεχουσών ιατρικών, επιστημονικών και επιδημιολογικών γνώσεων και δεδομένων, τέτοιου είδους σεξουαλική συμπεριφορά συνεπάγεται για τα ενδιαφερόμενα άτομα υψηλό κίνδυνο μεταδόσεως σοβαρών λοιμωδών νοσημάτων που μπορούν να μεταδοθούν μέσω του αίματος και ότι, τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, δεν υπάρχουν αποτελεσματικές τεχνικές διαγνώσεως των εν λόγω λοιμωδών νοσημάτων ή, ελλείψει τέτοιων τεχνικών, μέθοδοι λιγότερο καταναγκαστικές σε σχέση με την προαναφερθείσα αντένδειξη για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας των ληπτών. Στο εθνικό δικαστήριο απόκειται να εκτιμήσει εάν οι προϋποθέσεις αυτές πληρούνται στο οικείο κράτος μέλος.

Επί των δικαστικών εξόδων

70 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφαινεται:

Το σημείο 2.1 του παραρτήματος III της οδηγίας 2004/33/ΕΚ της Επιτροπής, της 22ας Μαρτίου 2004, για την εφαρμογή της οδηγίας 2002/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά ορισμένες τεχνικές απαιτήσεις για το αίμα και τα συστατικά του αίματος, έχει την έννοια ότι το προβλεπόμενο από τη διάταξη αυτή κριτήριο οριστικού αποκλεισμού από την αιμοδοσία το οποίο συναρτάται προς τη σεξουαλική συμπεριφορά του δότη καλύπτει την περίπτωση κατά την οποία, λαμβανομένης υπόψη της καταστάσεως που επικρατεί σε ένα κράτος μέλος, αυτό προβλέπει οριστική αντένδειξη για αιμοδοσία όσον αφορά άνδρες που είχαν σεξουαλικές επαφές με άνδρες, καθόσον αποδεικνύεται ότι, βάσει των τρεχουσών ιατρικών, επιστημονικών και επιδημιολογικών γνώσεων και δεδομένων, τέτοιου είδους σεξουαλική συμπεριφορά συνεπάγεται για τα ενδιαφερόμενα άτομα υψηλό κίνδυνο μεταδόσεως σοβαρών λοιμωδών νοσημάτων που μπορούν να μεταδοθούν μέσω του αίματος και ότι, τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, δεν υπάρχουν αποτελεσματικές τεχνικές διαγνώσεως των εν λόγω λοιμωδών νοσημάτων ή, ελλείψει τέτοιων τεχνικών, μέθοδοι λιγότερο καταναγκαστικές σε σχέση με την προαναφερθείσα αντένδειξη για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας των ληπτών. Στο εθνικό δικαστήριο απόκειται να εκτιμήσει εάν οι προϋποθέσεις αυτές πληρούνται στο οικείο κράτος μέλος.

(υπογραφές)